

Remissvar - Rapporten av Arlanda flygplats, en plan för framtiden (Ds 2022:11)

Ert diarienummer 12022/01350

Region Sörmland har tagit del av betänkandet ”Arlanda flygplats – en plan för framtiden” och vill lyfta fram några angelägna aspekter inför vidare hantering.

Region Sörmland vill, likt utredaren, framhålla att Stockholm Arlanda flygplats är en avgörande nod och funktion för den internationella tillgängligheten i Stockholm-Mälarenregionen. Det är en viktig utgångspunkt för att fortsatt utveckla vår region.

Mälardalstrafik har stärkt tillgängligheten till och från Stockholm Arlanda via utvecklad tågtrafik, med allt fler direktförbindelser till Stockholm Arlanda från till exempel Eskilstuna och Strängnäs. Utredningen påtalar behovet av att fler kan ta sig till och från Stockholm Arlanda med kollektivtrafik och lyfter fram att minst 60 procent bör åka kollektivt senast år 2030. Region Sörmland anser att målet är bra och delar bilden att den stationsavgift som finns vid Stockholm Arlanda är skadlig för att nå målet. Därför bör regeringen, skyndsamt, påbörja förhandling om att sänka avgiften, enligt betänkandets förslaget. En sänkning av avgiften bör ske för alla resenärer, inte bara för de som reser med Arlanda Express. Det är helt avgörande för att stärka kollektivtrafikandelen till Stockholm Arlanda. På sikt måste målet vara att avveckla stationsavgiften vid Stockholm Arlanda och likställa stationerna vid flygplatsen med alla andra stationer utmed järnvägsnätet i landet.

För att internalisera flygets samhällsekonomiska kostnader bedömer utredaren att det behövs styrmedel så som åtgärder för att minska klimatpåverkan, styra mot effektivare flygplan, öka andel förnybara drivmedel och skapa mer klimatanpassade rutter. Region Sörmland delar utredarens bild och menar att det är en viktig del i regeringens fortsatta arbete för att stärka tillgängligheten och samtidigt verka för en hållbar utveckling.

Utredningen lyfter fram ett antal förslag på infrastruktur- och kollektivtrafikåtgärder. Region Sörmland vill dock hävda att utredningen gör en alldeles för snäv geografisk avgränsning kring var åtgärderna behöver ske. Åtgärderna som föreslås finns enbart i norra delen av Stockholms län. För att få en helhet och funktionell Mälarenregion behöver tillgängligheten till Stockholm Arlanda ses utifrån en större helhet och lyfta fram åtgärder gällande järnvägen

söder om Stockholm Central, såsom fyrspar mellan Järna och Flemingsberg. Den förhandling som föreslås ska inkludera Mälardalsrådet/EnBättreSits, vilket är bra och något Region Sörmland ställer sig positiv till.

Region Sörmland anser att utredningen saknar en analys och en samlad bild av Stockholm Skavsta flygplats roll och funktion för att stärka den internationella tillgängligheten i Stockholmsregionen. Redan idag fungerar flygplatsen som redundans till andra flygplatser och skapar balans mellan norra och södra Stockholmsregionen. Med Ostlänken stärks detta ytterligare. Stockholm Skavsta är även en viktig flygplats för den civila beredskapen och totalförsvaret och har stora möjligheter att utveckla den rollen ytterligare. Stockholm Skavstas roll bör tas med i det vidare arbete för att stärka flygplatskapaciteten i Stockholmsregionen samt i det gemensamma myndighetsarbetet kring tillgänglighet och redundans utifrån ett beredskaps- och totalförsvarsperspektiv för luftfart och flygplatser. I en analys kan även Eskilstuna/Kjula flygplats lyftas in, i nära dialog med Eskilstuna kommun, utifrån dess eventuella roll i totalförsvaret i framtiden.

Region Sörmland delar utredarens förslag om att regeringen bör tydliggöra vem som har ansvaret för planering av den långsiktiga utvecklingen av luftrummet. Detta är viktigt för att möta morgondagens tekniska utveckling med nya lösningar, skapa ett mer hållbart flygsystem samt för god tillgänglighet i luftrummet, till både Arlanda och Skavsta.

Avslutningsvis vill Region Sörmland påminna om att omställningen och utvecklingen av fossilfri industri även sker i Sörmland med SSAB i Oxelösund som tydligt exempel. Därför bör detta tas med när den internationella tillgängligheten i Sverige ska stärkas framåt.

REGION SÖRMLAND

Monica Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Jan Grönlund
Regiondirektör